

Druk nr 1911
Warszawa, 10 kwietnia 2000 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja
Komisja Rodziny
ROD-020-2-2000

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Rodziny wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks pracy.

Do reprezentowania Komisji w toku prac parlamentarnych upoważniony został poseł Antoni Szymański.

Przewodniczący Komisji
Rodziny

(-) Antoni Szymański

z dnia ..... 2000 r.

o zmianie ustawy - Kodeks pracy

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152 oraz z 2000 r. Nr 19, poz. 239) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 183 otrzymuje brzmienie:

„Art. 183. §1. Pracownica, która przyjęła dziecko na wychowanie i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka, ma prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze:

- 1) do 22 tygodni, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 6 miesięcy życia,
- 2) do 35 tygodni, w przypadku jednoczesnego przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka i wystąpienia do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie ich przysposobienia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez każde z dzieci 10 miesięcy życia.

§2. Jeżeli pracownica, o której mowa w § 1, przyjęła dziecko w wieku do jednego roku, ma prawo do 6 tygodni urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.”;

2) w art. 189¹ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Przepis art. 183 stosuje się także do pracownicy, która przyjęła dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza.”.

Art. 2.

Od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2000 r. wymiar urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego dla pracownicy wynosi:

- 1) do 16 tygodni, w przypadku przyjęcia na wychowanie i wystąpienia do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia jednego dziecka, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 miesięcy życia,
- 2) do 26 tygodni, w przypadku jednoczesnego przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka i wystąpienia do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie ich przysposobienia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez każde z dzieci 7 miesięcy życia,
- 3) jeżeli pracownica, o której mowa w punktach 2 i 3 przyjęła dziecko w wieku do jednego roku, ma prawo do 4 tygodni urlopu.

Art. 3.

1. Wymiar urlopu, o którym mowa w art. 2, stosuje się także do pracownic korzystających z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w dniu wejścia w życie ustawy.
2. Wymiar urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, o którym mowa w art. 183 ustawy wymienionej w art. 1, stosuje się także do pracownic korzystających z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w dniu 1 stycznia 2001 r.

Art. 4.

Przepisy niniejszej ustawy stosuje się także do pracownicy, która przyjęła dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, o której mowa w art. 33e ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136).

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Propozycje zmian mają na celu przyznanie prawa do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w zwiększonym wymiarze pracownikom, które przyjęły dziecko na wychowanie i wystąpiły do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka oraz pracownikom, które przyjęły dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza.

Na mocy nowelizacji Kodeksu pracy ustawą z dnia 19 listopada 1999 r. opublikowaną w Dz.U. Nr 99, poz. 1152, nastąpiło wydłużenie wymiaru urlopu macierzyńskiego. Zmiana dotyczyła jednakże tylko wymiaru urlopu pracownic, które urodziły dziecko (art. 180 Kodeksu pracy), natomiast nie objęła pracownic, które przyjęły dziecko na wychowanie i wystąpiły do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka (art. 183 Kodeksu pracy).

Biorąc pod uwagę, iż urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, ma w założeniu zapewnić pracownikom, które przysposabiają dzieci cudze, podobne uprawnienia jak w przypadku pracownic, które urodziły dzieci, należy uznać, iż wydłużenie wymiaru urlopu powinno obejmować oba przypadki.

Dotychczas wymiar urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego wynosi 14 tygodni, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 4 miesięcy życia. Natomiast jeżeli pracownica przyjęła dziecko w wieku do jednego roku, ma prawo do 4 tygodni urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

W przypadku dzieci własnych wymiar urlopu wynosił 16 tygodni w przypadku pierwszego porodu, 18 tygodni przy każdym następnym porodzie oraz 26 tygodni przy urodzeniu więcej niż jednego dziecka. W ramach ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy przyjęto, iż obecnie wymiar urlopu macierzyńskiego wynosi odpowiednio 26 tygodni przy pierwszym i każdym następnym porodzie oraz 39 tygodni przy urodzeniu więcej niż jednego dziecka.

Jednocześnie ustawodawca wprowadził okres przejściowy – do dnia 31 grudnia 2000 r., w którym określił następujący wymiaru urlopu macierzyńskiego:

- 1) 20 tygodni przy pierwszym i każdym następnym porodzie,
- 2) 30 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie.

Wydaje się zatem, iż wydłużenie wymiaru urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego powinno nastąpić w stopniu podobnym do zwiększenia wymiaru urlopu macierzyńskiego.

Zakres proponowanej nowelizacji będzie dotyczył także pracownic, które przyjęły dziecko na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, albowiem zgodnie z treścią art. 189, § 2 Kodeksu pracy, uregulowania art. 183 Kodeksu

pracy dotyczące urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego należy stosować także do tej grupy kobiet.

Mając na uwadze, że proponowane zmiany dotyczą kilku tysięcy dzieci przysposobionych oraz kierowanych do rodzin zastępczych, skutki finansowe wejścia w życie ustawy w proponowanym brzmieniu, będą niewielkie w skali rocznej.

Powyższy projekt jest popierany przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze oraz przysposabiających.

Zakres przedmiotowy przedstawianego projektu nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 8 maja 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późniejszymi zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem przedstawionego przez Komisję Rodziny projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy jest wydłużenie wymiaru urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, przysługującego pracownicy

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem

W obowiązującym prawie wspólnotowym nie istnieją żadne regulacje obejmujące zakres merytoryczny opiniowanego projektu. Minimalny okres trwania urlopu macierzyńskiego określa wprawdzie Dyrektywa 92/85/EEC z dnia 19 października 1992 r. w sprawie środków wspierających poprawę stanu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pracowników w ciąży oraz pracowników, którzy niedawno urodzili dziecko lub karmią piersią, dotyczy ona jednak wyłącznie kobiet, które w rozumieniu prawa krajowego urodziły dziecko, i nie ma

zastosowania do sytuacji przysposobienia dziecka.

3. Układ Europejski

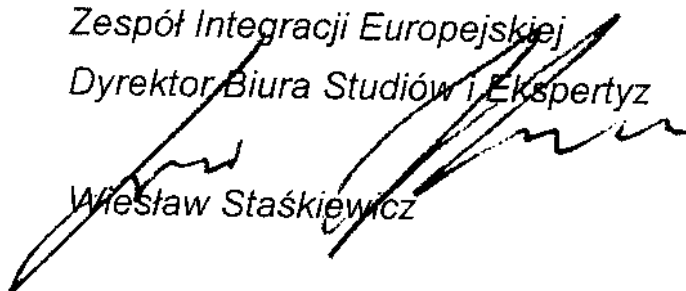
Żadne z postanowień Układu ustanawiającego stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) nie dotyczy materii objętej zakresem omawianego projektu.

4. Analiza przepisów projektu

Zakres przedmiotowy projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy nie jest objęty przepisami prawa wspólnotowego ani postanowieniami Układu Europejskiego.

5. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy nie jest objęty zakresem obowiązującego prawa wspólnotowego i obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, Prawo Pracy, urlop macierzyński

---

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 12 maja 2000 r.

Cena - 0,39 zł + 22% VAT

